RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

SAM TAN SUOI SAI — SỐ THỨ 2513 — NĂM THỨ BẢY — NGÀY THỨ HAI 3 và THỨ BA 4 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	3 tháng	6 tháng	1 năm
Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 00
Các tổng và			
Các công-sở	»	8.00	8.00
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20
Ba tháng	1.50	1.75	1.60
Một tháng	0.50	0.60	0.55

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM HUY LỤC
Administrateur délégué : NGUYỄN Y LOÃN

Adresse télégraphique : RUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE n° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4003

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large
Une seule insertion . . . 0 $ 30 le c/m
Par contrat annuel . . .
Par centimètre et par insertion . . . 0 $ 15 le c/m
Réclame dans le 1er page . . . 2 $ 15 le c/m
Annonces judiciaires et légales . . . 1 $ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants

Thuốc tây với người mình

Chẳng cần phải nói thì ở trong thời-đại này cũng không mấy ai là không phải công-nhận rằng cái môn y-học Thái-tây là một môn học rất chuyên tinh, rất hoàn bị, đã phát-minh được nhiều điều bí hiểm, đã thí-nghiệm được nhiều điều đích-đáng, đã kinh trị được nhiều công hiệu hẳn-hoi, trái qua kẻ hàng bao nhiêu những bậc triết-nhân thạc-học bên Âu-châu nghiên-cứu tinh vi, khám phá những bệnh tượng, bệnh tinh, điều chế những dược phương dược-vị, thành một cái chuyên khoa công xảo về nghề hoạt nhân thọ thế, mà đến nay truyền bá hầu khắp cả hoàn cầu; nói ngay như ở Đông-phương mình như nước Tàu, nước Nhật, nước Xiêm, trước cũng cùng theo một cái y-học cổ của Đông-phương cùng dùng một thứ thuốc bằng các loài cây cỏ như ở nước mình, bây giờ cũng dẫn dẫn học theo y-học Tây, dùng toàn y-dược Tây cả; có thể nói rằng những cái học-thuật phú cường của người Thái-tây, về đường y-dược cũng như về đường kỹ-nghệ, về đường vận-tải, về đường canh-nông, về đường thương-mại đều có cái sức mạnh chi-phối cả thế-giới, không một quốc-gia nào, một dân-tộc nào không phải dập lấy làm mẫu, phỏng lấy làm lòng, có cái lòng cái mẫu ấy thì mới có thể duy-trì được cuộc sinh-hoạt ở trong cái thế-giới sáu giống chen vai, năm châu chung chợ tự thế-kỷ hai mươi này sắp sau; người thủ cựu đến thế nào cũng không còn ai dám kiên chấp nhất định không học thuốc Tây, không dùng thuốc Tây được nữa.

Nước mình vốn cũng là một nước văn-hóa Đông-phương, văn tự, đạo-giáo, chính-trị, phong-tục, không một cái gì không giống Tàu, xưa kia y-học cũng học theo y-học Tàu, y-dược cũng dùng toàn y-dược Tàu; đương cái lúc y-học Tàu còn khảo-cứu đến nơi, y-dược Tàu còn thông hành rất rộng thì dù chưa biết đem so sánh với y-học, y-dược Tây bây giờ hơn kém thế nào, nhưng ở cái thời-đại nhân-sinh còn thuần-phác, làm ăn con dan giản, giao-thông còn chật hẹp, tật bệnh còn ít còn thường thì cái y-học ấy, cái y-dược ấy cũng tạm đủ để mà chữa chạy cho nhau, chống chọi được với khí-hậu thủy-thổ ở xứ mình mà đỡ được cái họa yểu-trát, giảm được cái phần khổ-thống cho người mình. Từ khi có cái cuộc Âu Á giao-thông, cách sinh-hoạt trong đời người thành ra thay đổi cả, cạnh-tranh mạnh hơn mà lao-động nhiều hơn, tinh-lực phải dùng nhiều, mà thân-thể thành ra suy-tổn chóng, những bệnh trùng bệnh chúng nó lại theo những đường giao-thông rất mau rất tiện nào tàu thủy, nào xe hỏa nào điện-tuyến, nào ô tô, phi-cơ, phi-đĩnh mà man diên giải-rắc cũng cực tiện cực mau, cái tật bệnh đời nay hẳn như không thể lấy y-học y-dược riêng của một xứ mình mà điều-trị được, phải có cái y-học, y-dược hội-thông cả toàn thế-giới, gom góp hết mọi điều phát-minh trong thế-giới, tụ họp hết các thứ tài-liệu trong thế-giới thì mới hòng đỡ được cái họa yểu-trát, giảm được cái sự khổ-thống một vài phần. Gia-dĩ người mình từ khi có thuốc Tây truyền-bá tới tức là từ khi có người Pháp đặt bảo-hộ ở xứ mình, thì theo học chữ Pháp, tập tành học-thuật người Pháp một ngày một đông, càng ngày càng chuyên, thành ra người lý-hội đến y-học cũ, y-dược cũ của mình cứ một ngày một thưa, càng ngày càng kém; sự dưỡng sinh trị bệnh của người mình từ đây trở về sau, có lẽ rồi cũng đến có ngày không dùng thuốc Tây không được vậy.

Cứ cái lý thế tất nhiên thì thuốc Tây không phải không rất ích cho người mình mà người mình không thể không phải cần đến thuốc Tây như thế, mà nay thử xét xem cái quan-niệm người mình đối với thuốc Tây và cái công-dụng thuốc Tây đối với người mình thế nào?

Lúc mới có thuốc Tây truyền-bá tới thì người mình không ai là không coi hồ-nghi, còn bỡ-ngỡ, cái thời-kỳ quá độ ấy chẳng nói làm chi; đến nay thì thuốc Tây ở trong xứ mình, tiêu hành cũng đã rộng, chữa trị cũng đã nhiều, người mình cũng đã mất trông thấy, không thì cũng tai nghe thấy mình-bạch hai năm rõ mười những là cưa, là cắt, là nối ruột, là nặn gan, là mắt đã mù mà chữa lại sáng, là chân đã liệt mà chữa lại lành, là thuốc tiêm, thuốc thụt, dược dáo hồi xuân, thật là linh-hiệu; vậy thì trừ một số ít những nhà có người thâm thông Tây-học, có người giao-thiệp thông-thạo với người Tây nhiều, hoặc là những nhà quyền-quí giàu sang lắm bạc dư tiền, lấy sự dùng thuốc Tây cũng là một sự tự xỉ tự hào, tự biết với kẻ nghèo kẻ khó, thì đã có thích dùng thuốc Tây, bam dùng thuốc Tây thật; còn nhất bạn dân-gian, nói đến thuốc Tây thì vẫn nửa như sợ-sệt, nửa như ngần-ngừ, nửa như lo-ngại, nửa như bối-rối, mà chưa dám bạo dạn dùng, chưa muốn hăm-hở dùng ngay, cực chẳng đã đến lúc bệnh đã nguy, thuốc ta đã cùng, thầy ta đã bỏ thì mới đánh liều đưa tới nhà-thương hay vào quan đốc-tờ nào đó cũng cầm bằng đánh tiếng bạc cuối cùng nữa, có thể nào cũng không lấy gì làm hối hận, hoặc lại có phần dễ xin chữ quan thầy xét khám mà cho phép chôn cất được yên toàn. Ấy cái quan-niệm người mình đối với thuốc Tây phần nhiều còn như thế cả.

Mà thật cũng không trách người mình được. Cái công-dụng thuốc Tây đối với người mình linh-hiệu thế nào, dược-đảo hồi-xuân thế nào thì chỉ thấy nói ở trong mấy bài diễn-thuyết, mấy bài nhật-trình, hay chỉ nghe đồn ở cửa miệng người ta nói bệnh kia khỏi về thuốc Tây, bệnh nọ sống về thuốc Tây, ông Tây này cắt ruột mà hết đau, ông Tây nọ mổ gan mà được mạnh, ông đốc-tờ này chữa phụ-khoa giỏi, ông đốc-tơ khác chữa ngoại-khoa tài, một vài nhà phú quí thì còn có khi chứng kiến được những cuộc trị bệnh bằng thuốc Tây tài-tình hay giỏi, hiệu nghiệm như thần, chứ ít thấy những nhà bần hàn đã được chịu cái ơn cứu tế, các nhà khám bệnh, các phòng cho thuốc của các quan đốc, mở ra chiếu bài rước khách, thì một đôi khi cũng còn có thấy bệnh được lành người được mạnh, tiền mất không đến nỗi tật mang, chứ hàng trăm hàng ngàn kẻ ngày ngày xúm đông xúm đỏ ở cửa nhà thương, cũng có kẻ được cái hân hạnh nằm vạ nằm vật ở trong nhà thương để chực nhờ cái dư-huệ y-học y-dược của Thái-tây, thì hỡ dễ đã ai quả quyết nói được rằng người bệnh chín lành, lỡ nào cũng nhờ đó mà được trơn lông đỏ da, mạnh người lại sức; nói tóm lại thì thuốc Tây đối với người mình dù có linh-hiệu cũng mới là có linh-hiệu với người lắm tiền nhiều bạc cũng người đã thông thuộc thầy thuốc Tây đã lâu, chứ chưa phải đối với hết thảy người mình toàn có linh-hiệu cả.

Bởi sao mà thế? Trong một bài sau sẽ xin giải rõ cái nguyên do ấy và trên xin thanh minh cùng chánh-phủ, dưới xin bàn góp cùng nhân sĩ ta mà tìm ra cái phương-pháp bổ cứu sau này cho người mình có thể dùng nhiễm được thuốc Tây mà thuốc Tây thật có làm ích được cho người mình vậy.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 31 Juillet và ngày 1er août 1925

Tòa Nội-các nước Nhật từ chức

Vì các quan Thượng-thư không đồng ý nhau về các thứ thuế mới, nên tòa Nội-các từ chức.

Chiến sự ở Maroc

Sau khi hội-nghị với quan thủ tướng Painlevé, thì thống chế Pétain có nói thống-chế đã được tin tức mới mà chứng nhận rằng hiện tình bình sự ở Maroc rất tốt.

Các cơ-quan báo thù một đồn nhỏ ở Ain Bouaissa bị phá vỡ. Quân lính giữ đồn ấy tay cầm khí giới đánh qua địch-quân mà cướp đường trở về mặt trận Pháp.

Một tin đồn về cuộc hội-nghị Anh Pháp

Ở Londres có tuyên bố rằng tin đồn cuộc Pháp Anh đều đình về trái-khoản Đồng-minh đã đình bãi là một tin đồn sai. *(Havas)*

Ngày 1er Août 1925

Nước Anh với nước Pháp

Tin Paris. — Tại hội-đồng các quan Thượng-thư, M. Caillaux trình bày công việc điều-đình ở Londres về các trái-khoản Đồng-minh có nói cái ý-kiến của hai nước Anh Pháp còn khác nhau nhiều, song cũng đã điều đình được một đôi khoản.

Tin Londres. — Các giám-định ủy-viên Pháp đến Londres để điều-đình về các trái-khoản đã trở về Paris, để trình-bày công việc hội-nghị ở Londres.

Một cái mỏ bỏ ở nước Nhật

Cái mỏ than Kasuya ở Kyushu bị nổ, 24 người thợ mỏ bị trọng thương.

Một cái nạn hỏa-xa ở Pháp

Ở Tours có xảy ra một cái nạn hỏa-xa. 16 người chết, 17 người bị thương.

(Indopacifique)

DÙNG THỦY-NGÂN CHẾ ĐƯỢC VÀNG

Bác-sĩ Nagasoka người ta vẫn gọi là ông Einstein nước Nhật, mới đây đi qua New York có đưa cho một người buôn đồ vàng xem một ít vàng của bác-sĩ tự chế ra theo một cái phương-pháp tối-tân. Bác-sĩ đến Bruxelles dự một cuộc hội-nghị quốc-tế. Bác-sĩ định trình bày về cái phép của bác-sĩ dùng để làm cho thủy-ngân hóa ra vàng.

Mấy năm trước đây Lord Kelvin cũng đã tuyên-bố công việc của ông thí-nghiệm về cách chế vàng.

MỘT TRĂM BỐN TUỔI CÒN ĐI KIỆN LY DỊ

Mrs. Murphy ở Brooklyn, có đơn kiện chồng xin ly-dị lần này là lần thứ ba mươi ba. Bà lấy chồng năm 1900, đến năm 1905 đã xin ly-dị. Nhưng từ bấy đến nay chồng bỏ cách điều-đình mãi, thì lần nào cũng xin được đoàn-tụ. Năm nay bà đã một trăm bốn tuổi lại có đơn xin ly-dị lần nữa. Chẳng biết lần này ông chồng có điều-đình được ổn thỏa như ba mươi hai lần trước không, nhưng cái bà vợ ấy thiên-hạ có một không hai vậy.

MỘT NGƯỜI CHẾT ĐƯA ĐÁM RA ĐẾN HUYỆT LẠI SỐNG LẠI

Một cô con gái 16 tuổi ở Wellston, châu Oklahoma xuýt nữa bị chôn sống. Nguyên cô ta bị đau xoàng, bỗng thấy bệnh kịch lên, được mấy ngày thì chết.

Đến hôm đưa đám, quan tài sắp ba huyệt, bà mẹ xin mở ra để nhìn mặt con một lần nữa. Bà mẹ đến gần, thấy trán con có mồ hôi, có ý ngờ mới xem kỹ lại thì thấy quả tim còn sẽ động đậy. Bấy giờ mới gọi thầy thuốc đến, thì ra cô ta chưa chết. Người nhà bèn bỏ ra ngoài quan tài, mà vội xe đến nhà thương phục thuốc. Giá thử bà mẹ không lấn thần đòi mở quan tài ra thì thật cô ta bị chôn sống vậy.

TẠI LÀM SAO NGHỈ MÁT Ở BỜ BỂ LẠI LỢI CHO SỨC KHỎE

Nghỉ ngoài bờ bể có ích cho sức khỏe vì khi giới và ánh sáng ở đấy khác khí giới và ánh sáng ở các nơi khác. Khí giới ngoài bờ bể trong sạch không có bụi bẩm mà lại chứa chan những hơi ở bể bốc lên, chẳng những ích lợi cho cơ-quan hô hấp, mà lại bổ cả cho các cơ quan khác nữa, chứng như khi ở ngoài bờ bể, người ta thường thấy ngon miệng muốn ăn.

Khí giới ở bờ bể sẵn hơi nước, thì thứ ánh sáng infra-rouges là thứ ánh sáng xung-khắc với thứ ánh-sáng ultra violets, không đi qua được cho nên ở đấy ánh sáng ultra violets có sức mạnh hơn là ở những nơi khác. Vì vậy đời xưa người ta cũng biết ra ở ngoài bờ bể là một cách trị bệnh rất tốt mà ngày nay thì ai cũng công-nhận rằng không kơi ở miền bờ bể là một tuổi thuốc rất tốt để trị bệnh của những người quanh năm ăn ở chật hẹp ở trong các thành-phố lớn.

HẢI ĐÀM

Hỡi ai muốn tự-tử!

IV

(Bài chiêu hồn những người tự-tử ở Hồ Gươm)

Hồ Gươm sóng gợn! Chùa Ngọc giăng soi! Hỡi hỡi chư hồn, nghe nhời Cường phê-đa:

Hoặc hồn về âm-phủ, thì hồn vào cho tôi Diêm-vương, hỏi mấy canh mở bát khi xưa, lúc đẹn đỏ cũ g khi thua được!

Hoặc hồn lên thiên-đình, thì hồn vào trước mặt Ngọc-hoàng, hỏi mấy chiếu long giải ngày trước, k i ngã ngã với lắc nghiệp nghiêng!

Hoặc hồn lên đến cung giăng, thì hồn vào trước mặt ông-tơ, hỏi mấy tối đi ngang thuở nọ, trái bao cơn giăng gió mây mưa!

Hoặc hồn đi nơi nào chẳng nữa, thì hồn nhớ cái lạc-thú ở trần-g an, này tửu, yên, sắc, đỏ!

Hoặc hồn có đi mây về gió, thì hồn tưởng những người đau đớn, này cha, mẹ, vợ, chồng!

Hỡi hỡi hồn ơi! hồn có hay không? Kíp nghe nhời Cường, sẽ được siêu sinh tịnh thổ!

Cường sỹ.

CUỘC THÁM-HIỂM BẮC-CỰC

Ngày 24 mai mới rồi, hồi 5 giờ 15 phút, hai chiếc thủy-phi-cơ bay lên bắc-cực Một chiếc do Amundsen, một cái do Lincoln Ellsworth chế-tạo Hai tàu bay định bay trong 8 giờ, mỗi giờ là 100 km. Khi khởi-hành, ông Amundsen có nói:

Nếu trong 15 ngày, chúng tôi không trở về, thì ở nhà sẽ cho đi tìm. Và sau hai tàu bay đi 28 ngày, mà ở nhà không có tin-tức gì cả. Trong khoảng thì giờ thiên hạ rất là mong đợi Ở Hoa-kỳ t i thiếu ủy Mac Mille dự bị chiếc tàu Le Peary, ở Pháp thì M. Charcot dự bị chiếc tàu Pourquoi Pas? đi đi tìm. Bỗng một chiếc tàu Na-uy, tên là Heimdal tiếp được điện tín sau này:

« Tới King's Bay sáng hôm nay. Bình an vô-sự. — Amundsen »

Vậy trong 28 ngày hôm ấy công việc thám-hiểm thế nào, ông Amundsen có kể ra như sau này:

« Lúc đi mọi sự như ý. Mãi đến 1 giờ sáng, hai tàu bay cứ quay về hướng bắc mà bay mỗi giờ một trăm kilomètres. Giời có sương mù, và lại có gió đông-bắc, cho nên đường đ. có lệch, không được thẳng về bắc. Tàu bay thấp dần dần để tìm nơi đỗ xuống. Sau thấy một vật có nước, thì cho tàu đỗ xuống. Hai tàu bay vừa c'ạm vào mặt nước, thì bị những tảng vàng đá chẹt lại, nhưng may không ai bị thương cả. Xét ra tàu bay đã tiêu thụ hết một nửa số dầu xăng đem đi, và chỗ ấy cách bắc-cực 250 kilomètres. ở vào 87° 40 bắc-tuyến, 10°20 đông kinh tuyến. Cái phạm vi quan sát trong cuộc bay ấy rộng được 40.000 kilomètres carrés. Tiếm bỗ ở chỗ ấy, thấy sâu 3.500 mètres, như vậy thì chắc rằng ở miền ấy không có đất nổi nữa, mà bắc-cực chẳng qua chỉ là một cái điểm tưởng tượng trên mặt nước mông-mênh mà thôi. Chúng tôi nghĩ thế nên không bay đi, xa nữa, và định lưu đây lại để thăm chiều sâu các nơi, và quan sát về vàng đá ở đấy.

Ngày hôm sau, khi chúng tôi ngủ dậy, thì thấy tàu bay bị vàng đá đóng chặt lại. Loay hoay mãi hai mươi bốn giờ đồng-hồ mới kéo được một cái tàu, rồi lại sau phải một chỗ vàng đá đã kéo tàu bay lên. Còn một cái thì đành bỏ không sao kéo lên được. Vì ăn không còn mấy thí, nên phải giảm số thịt đi, mỗi ngày chỉ ăn 300 grammes.

Ngày 14 juin, mặt vàng đá có chỗ nẻ, xuýt nữa tàu lại bị nghẽo. Ngày 15 thì thử cho tàu bay lên, nhưng mặt vàng chỗ ấy còn gồ ghề lắm, nên phải bỏ bớt đồ cho tàu nhẹ mới bay lên được. Chỉ giữ vị ăn với dầu xăng mà thôi. Bay 8 giờ 35 phút, thì tôi mới đất phía bắc đất gọi là Terre du Nord Est. Lúc bấy giờ là 10 giờ 40. Đến đấy còn 120 lít dầu xăng để bay đến Hobby. Trong thời-giờ trở về, chúng tôi xem xét được 60.000 kilomètres carrés, cộng cả đi lẫn về quan sát được 100.000 kilomètres carrés. Chúng tôi đỗ được it lâu, thì trông thấy chiếc tàu Na uy tên là Sjceliv đi ở đằng xa. Chúng tại bèn bay đến nơi thì đỗ xuống mà đáp lên tàu. Bỗng dưng có cơn dông, tàu phải cắm ở vũng Lady Franklin. Ngày 16, giời cũng chẳng ngớt, nên tàu bay phải để đấy, chúng tôi đi tàu Sjceliv đi lấy dầu xăng. Hồi 1 giờ thì tới King's Bay.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ qui-báo làm ơn chỉ-giáo hộ tôi một việc sau này:

Nguyên trong làng tôi có một người dân-bà góa, chồng mới mất được vài tháng nay, có hỏi vay tôi năm trăm đồng bạc và đưa cho tôi một văn-tự nhà ấy để tên người chồng mà bỏ chồng hẳn đây còn. Người chồng ấy ở chung một nhà với bố cho đến khi mất, Người chồng lại có hai con trai và ba đứa con còn bé. Như vậy tôi có thể chắc dạ mà cho người dân-bà ấy vay tiền được không?

LỜI ĐÁP. — Người chồng mới mất ấy không được phép có thái-sản riêng vì là khi còn sống vẫn ở chung với bố một nhà.

Cái nhà ấy văn-tự tên người chồng tại người dân-bà góa ấy không có phép bán được mà chính thật ra thì nhà ấy là của bố chồng, vậy chỉ bố chồng có quyền cầm được hay bán được mà thôi.

LỜI HỎI. — Nguyên tôi có mấy cái phiếu công-thái 50 đồng năm 1920, tôi đã đem cả vào ngân hàng, sau tôi lại chuộc về bán lại cho một hiệu kia, mà nay thấy mở trong cái phiếu ấy, vậy cái hiệu kia được hưởng cái tiền phát hoàn ấy hay tôi nhỉ, xin qui-báo vui lòng chỉ bảo cho.

LỜI ĐÁP. — Phiếu đã bán cho người ta là của người ta rồi, vậy cái ông phải người mua được lĩnh tiền thì còn ai vào đấy nữa?

Ph. t-L.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Việc ở Hương-cảng và Quảng-châu

Tình-trạng không thay đổi. Các báo đăng tin rằng hiện đã trù tính mọi phương-sách để đề-chế hàng-hóa nước Nhật và nước Anh.

Các nhà băng nước Anh chặt chẽ hơn ngày thường.

Chánh-phủ Cộng-sản ở Quảng-châu không chịu bàn-bạc về việc Sa-diện và đánh giây-thép đến Ấn-độ, Ấn-châu, và Mỹ-châu mà kêu là mình bị các nước đế-quốc chủ-nghĩa áp chế.

Chánh phủ Quảng-châu có nhận nhiều lính về quân đội cộng-sản nước Nga, và tại xưởng khí giới thì ra công chế đạn-dược.

Việc ở Bắc-kinh

Hội-đồng lập pháp tức là nghị-viện lâm-thời đã họp do Triệu-Tốn chủ tọa. Có 108 vị nghị-viên đại biểu của các tỉnh công-nhận chánh-phủ Bắc-kinh.

Đảng quốc dân, và bọn quân-nhân phản đối kịch-liệt việc định đến tháng octobre này sẽ đặt một cuộc hội nghị quốc-tế về việc quan thuế.

Tòa nội-các họp ý với các nước Hoa kỳ, Nhật-bản và Pháp-lan có bàn đặt một cuộc điều-tra khác về việc xảy ra ở Thượng hải. Nhưng người Trung hoa phản kháng việc ấy, và yêu-cầu phải ưng thuận các khoản trong tờ trình của hội-đồng ngoại-giao cử đến tra xét ở Thượng-hải ngày tháng juin.

Tôn-bảo-Kỳ, nguyên thủ-tướng, nguyên giám-đốc sở quan thuế, được cử vào chức đại sứ ở Moscou.

Hội-đồng tài chính đã khai nghị ở Bắc-kinh Lương sỹ Dy chủ tọa.

Tôn-Khoa, là con Tôn-dật-Tiên tới Bắc-kinh. Chánh-phủ Quảng-châu cử đến điều-đình với chánh-phủ Bắc-kinh cùng theo một cái chánh-sách đối phó với các nhà ngoại-giao liệt-quốc trong các việc giao thiệp nay mai.

(*Indopafici*)

Chiến-sự ở Maroc

M. Primo de Rivera tiếp hai người của Abd El Krim ở Tétouan. Ông cho hai người ấy biết các điều-kiện giảng-hòa của nước Pháp và Tây-ban-nha, đoạn hai người ấy lại trở về Tanger.

Các tù-trưởng dân Djeballas và dân Andjeras họp nghị ở Ajtir, và đợi các tùy tướng của Abd El Krim sẽ đến. Abd El Krim bắt dân Beni Gerroua nộp hai trăm tên lính nói rằng để trợ-lực cho quân Riffains trong khi quân Tây-ban-nha lên Alhucemas, nhưng kỳ thực là để hễ khi châu ấy không theo với mình thì sẽ bắt làm con tin.

Quan Doumergue tại Grenoble

Quan Doumergue đi Grenoble để xem cuộc đấu xảo các cách lợi dụng thủy lực.

(*Havas*)

NƯỚC-CHANH
HIỆU T. B.
TỐT NHỨT, SẠCH NHỨT, LÀNH NHỨT
BÁN BUÔN TẠI:
125, Phố Sinh-từ (cạnh Giám) Hanoi.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 32 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	11	25
— nhì, —	10	30
— ba, —	9	25
Thóc hạng nhất,	6	45
Bắp ngô —	6	40

Giá bạc. — Kể từ ngày 3 Août 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 11 f. 80

Thị giá quốc trái. — Ngày 31 Juillet 1925: 49,70. — 58,90. — 48,95 — 48,50. — 92,75.

Tin tàu. — Tàu *Gouverneur général Roume* mang thư sang Pháp, đến ngày thứ tư 5 août 1925 hồi 12 giờ trưa ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm 5 août.

Tàu *Azay-le-Rideau* mang thư sang Pháp trừ những thư từ và hộp có khai giá không kể đến thứ bảy 8 août hồi 10 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Saigon và sang Pháp.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm 7 août.

Hai đại đội lính ta sang Maroc. Vì ở Maroc cần phải thay đổi binh lính, cho nên hai đại-đội lính Đông-pháp trú tại Gromagny và Bitsche đều phải đem sang Maroc cả. Quân lính Đông-pháp đang ở miền Vosges là nơi khí hậu khó chịu mà nay được sang đóng tại Maroc thì chắc là bằng lòng, vì cách-thức ăn-ở bên ấy cũng gần như ở Đông-pháp.

Quan Thống-sứ de la Brosse thăng chức. — Phủ Toàn-quyền vừa tiếp được của bên Bộ bức điện tín sau này:

« Quan thống sứ de la Brosse kiêm học-chính tổng trưởng theo như chỉ-dụ ngày 21 juillet 1925 được thăng lên bậc nhì ».

Bản quán xin có lời kính mừng ngài.

Quan Tài chính tổng trưởng mới. — Quan Tài-chính tổng trưởng mới là M. Lavit đã cùng với quan quyền tổng-trưởng sở ấy là M. Bertheux ở Saigon đi đường bộ ra Hanoi ngày hôm nay.

Vô Nam-kỳ. — Quan Tư-pháp tổng-trưởng Toussaint và quan Thương-chính tổng-trưởng Kircher nay mai sẽ vô Saigon để thương-thuyết với quan Toàn-quyền.

Tại sở pháo thủ. — Quan Nguyên-soái Delhecq chưởng đạo pháo thủ Đông dương nay mai hết hạn về nghỉ, thì quan Nguyên-soái Mieneck sẽ lên thay ngài.

Trường nữ lưu học-sinh. — Bà đốc trường nữ lưu-học-sinh Annam (*Institution des Jeunes filles annamites*) có lời bá cáo để các nhà có con xin học biết rằng các đơn xin học vào trường phải đính theo các giấy mà sau này:

1. Một bản giấy khai-sinh;
2. Một cái giấy nhận thực là đã chủng đậu lại rồi;
3. Một cái giấy nhận thực là con nhà tử tế;
4. Nếu đứa trẻ trước đã học ở trường nào rồi thì phải có một quyển sổ lý-lịch nhà trường (*livret scolaire*) của trường ấy nữa.

Tuyển thư-ký không có văn-bằng gì vào ngạch tòa sứ. Kỳ thi mà nghị định ngày 17 juillet và 31 décembre 1924 đặt ra cho những người chưa đỗ văn bằng gì làm thư-ký tập sự ngạch tòa sứ và niên bổng có 350 đồng thì đến ngày 7 septembre 1925 hồi 8 giờ sáng sẽ mở tại Hanoi.

Không có văn bằng gì cũng được dự thi cả, Song những người ứng thi phải ít ra là 18 tuổi và phải hợp các thể lệ khác ở các ngạch viên chức bản xứ vào thứ hạng (cadres secondaires indigène). A muốn xin ứng thi thì phải làm đơn bằng giấy tin-chỉ gửi đến tòa tư phủ Thống-sứ *trước ngày 20 août 1925* cùng với các giấy mà sau này:

1. Giấy khai sinh;
2. Giấy tư pháp lý-lịch bằng không thì giấy hạnh kiểm cũng được;
3. Giấy nhận thực của thầy thuốc làm theo như tờ chu tri ngày 1 décembre 1994. Giấy ấy phải dán ảnh người thí sinh và có chữ thầy thuốc xem bệnh để niên hiệu ký lên trên ấy.
4. Một tờ của người thí-sinh khai hiện đang làm nghề gì. Những người đương làm việc nhà nước và những học sinh muốn đi thi thì phải có giấy của quan đầu sở mình hay là quan đốc trường học cho phép dự thi.

Chương-trình thi cũng y như chương trình đã nói ở nghị-định ngày 13 Juin 1922 (Bulletin administratif du Tonkin số 12 năm 1922).

Phòng giấy của ông luật-sư SICARD nay dọn ở phố Carreau, số 48

Cần một người thợ mạ rất giỏi và một người phụ
Đến hỏi số 7 boulevard Bobillot, Hanoi

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời bá cáo để quý-khách biết rằng, vì công-ty bận về công-việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô-tô nữa. Song công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo — Magnéto — Klaxon — Accumulateur, - miễn là phải tháo sẵn ra đã, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của công-ty số 69 phố Francis Garnier.

Mở phòng điện-thoại ở Lạng-sơn. — Phòng điện thoại ở Lạng-sơn bắt đầu mở cửa từ ngày 1er août 1925. Giờ làm việc cũng như giờ ở sở bưu-điện, thông tin đi các nơi cứ mỗi 3 phút đồng-hồ phải trả như sau này:

Ở Lạng-sơn đi	Bến-thủy	và ở đấy về	0 $ 60
»	Vinh	»	0,60
»	Cửa-lò	»	0,60
»	Sầm-sơn	»	0,45
»	Thanh-hóa	»	0,45
»	Phủ Lạng thương	»	0,20
»	Bắc-ninh	»	0,30
»	Đáp-cầu	»	0,30
»	Hanoi	»	0,30
»	Hà-đông	»	0,30
»	Haiphong	»	0,30
»	Mạo-khê	»	0,20
»	Đồ-sơn	»	0,30
»	Quảng-yên	»	0,20
»	Uông-bí	»	0,20
»	Nam-định	»	0,30
»	Vĩnh-yên	»	0,30
»	Tam-đảo	»	0,30
»	Sơn-tây	»	0,30
»	Hải-dương	»	0,30

MUỐN bán một cái nhà gác kiểu Tây, số 14, phố Bạch-mai. Đất rộng 720 thước vuông Hỏi ở đây.

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA
Trinh thám tiểu-thuyết 12 hồi
Rất hay!!! Rất vui!!!
Nhiều cảnh bí mật
Chiếu tại bản rạp — mỗi tuần lễ hai hồi
Tuần lễ nào cũng chiếu từ thứ hai đến thứ năm
Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu
Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925
Xin kính mời các quí khách đến xem.
Phim ảnh trinh thám!!
Phim ảnh trinh thám!!!

Hán-văn hàm-thụ

Nay Bản-cục mới mở ra việc **Hán-văn hàm-thụ** *này, là để dạy những người muốn học chữ Hán, mà bài học gửi đi bằng phong-thư.*

Thể-lệ và cách thức, in tường tại một tờ bá-cáo riêng. Tiếp có giấy hỏi, sẽ gửi.

Tản-Đà tu-thư-cục
58, Rue du Coton. — Hanoi
Quảng cáo

Các thầy công không được dạy tư. — Quan thủ-hiến học-chính Bắc-kỳ vừa thông-tư cho các công đốc và các ông thanh-tra các trường một tờ chu tri nhắc lại các thầy giáo ở trường công biết rằng không được dạy tư. Đại-khái ngài nói rằng có mấy nơi thầy học lại mở ra lớp dạy tư trong mùa hè không khác gì là một trường tư-thục vậy. Có mấy người cũng biết thế là trái lệ thì lại xoay ra chia học trò thành từng bọn năm người một và mỗi bọn một giờ khác nhau, như vậy thì trái với chỉ-dụ ngày 14 mai 1924 và có thể phải trừng phạt được.

Chỉ-dụ ấy có nói rằng:

« Phàm trường nào dù sáp nhập với một nhà tu hay là một bệnh viện hoặc trợ-tế viện mà số học-trò quá 5 người thì coi như là trường tư thục ».

Và điều thứ nhất nghị-định ngày 2 mai 1925 lại nói rõ cái nghĩa trên ấy hơn và có phân biệt thế nào là trường gia-đình và trường tư-thục. Vậy những lớp dạy tư trong mùa hè bất cứ là dạy làm mấy chuyến cứ số học-trò quá 5 người là phải coi như một trường tư-thục rồi. Vậy chức giáo-học trường công với giáo-học trường tư không thể cùng làm được.

Sau nữa quan thủ-hiến học-chánh lại nhắc rằng các thầy học không nên quên rằng vụ nghỉ hè đặt ra là cốt để cho thầy giáo cùng học-trò đều được nghỉ ngơi hẳn đến ngày khai trường có đủ sức lực tinh thần mà làm công việc mình. Nếu trong mấy tháng nghỉ mà lại cứ mở lớp học, các ông giáo lại cứ siêng năng như thế thì chẳng hóa ra vụ nghỉ hè đặt ra như thế đã dài quá ư và chẳng nên rút ngắn lại ư?

AU CINÊMA TONKINOIS
15, rue des Eventails, Hanoi

Chương-trình từ ngày thứ ba 4 Août đến ngày thứ năm 6 Août 1925

THỜI-SỰ PATHÉ

Một phim lớn về chuyện phiêu-lưu:
MỘT NGƯỜI ĐÀN-BÀ HOA-KỲ: SUZY
16 hồi
Hồi thứ nhất: Dưới móng vuốt loài thú dữ
Hồi thứ hai: Chạy theo cái chết.
Hồi thứ ba: Suzy thí thân.

Phim này, mỗi kỳ chiếu ba hồi.
Một kỳ từ ngày thứ ba đến ngày thứ năm.

Ngày thứ năm 6 Août hồi 17 giờ 30
Buổi ban ngày hạ giá

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị đã xử những việc sau này:

Nuôi đầy-tớ nên cẩn thận — Ng-đình-Hậu ở với chủ là Đào-thị-Mùi mới được mấy hôm rồi mở hòm của chủ ăn cắp ngay mất một chuỗi hạt vàng và một đôi hoa vàng đáng giá là 348 đồng rồi trốn đi. Tòa phạt tên Hậu 6 tháng tù.

Tù đá chết nhau. — Ng-v-Bác tức Thoa, tức Đức, can về việc ăn cắp đã phải tù, hiện đương phải giam ở hỏa-lò. Đêm hôm 10 tháng trước, tên ấy thấy tên Văn là tù phải giam cùng buồng với nó, ngủ trước, lấy dây đùa nghịch trói chân lại. Tên Văn thức dậy, kỳ kèo, thì tên Bác lại đùa đá ngay một cái vào bụng. Tên Văn đau cứ ôm bụng kêu. Sau người ta khiêng vào nhà thương để chữa, nhưng được một lúc thì chết. Mổ tử thi khám nghiệm thì cho là tên Văn bị đau gan nhân phải cái đá mà chết, nếu không bị đá thì sau này cũng chết. Vì có giấy chứng chỉ của thầy thuốc nói như thế, nên tòa chỉ khép tội tên Bác về việc cố ý đá người và phạt có 3 tháng tù mà thôi.

Ăn cắp thóc của chủ — Phạm-văn-Phan, làm công coi kho cho M. de Monpezat là chủ đồn-điền ở Nhã-nam (Bắc-giang) ăn cắp thóc của chủ đem bán lấy tiền tiêu. Tòa phạt tên ấy 8 tháng tù.

Bội tín — Đỗ-trọng Thục làm công cho M Ng-v-D em bán hàng thêu ở Saigon, nhận hàng của chủ tính cả thảy là 8 2 $ 43 để đem bán lấy tiền trốn về quê. Hỏi thì tên ấy kêu rằng tên ấy đau ốm trót lấy tiền hàng mua thuốc men uống vì tên ấy thú tội nên tòa lượng phạt tên ấy 6 tháng tù và bắt phải bồi số tiền ấy trả chủ.

Cháu ăn cắp của cô — Phạm-văn-Sinh ở làm thợ đóng giầy có cô là Vũ thị-Long rồi ăn cắp của cô một đôi hoa và 7 đồng bỏ nhà trốn đi. Tòa phạt tên Sinh 3 tháng tù.

Ngạch hữu phái. — M. Nguyễn-đăng-Tịnh thừa phái hạng nhất ở Hưng yên được đặc cách thăng thông phán hạng nhì làm hàn-lâm viện biên-tu (7 1) và bổ làm thông phán tại dinh quan tuần-phủ tỉnh ấy.

M Phạm-Sam, có bằng sơ-học Pháp Việt, học-trò năm thứ ba trường Thành chung, quán làng Đông-phù-liệt, huyện Thanh trì (Hà-đông) được bổ thừa phái hạng ba, hàm tùng bát phẩm văn giai (8 2) và bổ đi tòng sự tại dinh quan tuần phủ Hưng-yên.

Hội Trung-Bắc-kỳ nông công thương tương tế. Đến chiều ngày 4 août quan thống-sứ sẽ tiếp hội-đồng trị-sự hội Trung-Bắc-kỳ nông công thương tương tế.

Cái nạn ô-tô — Hồi 3 giờ chiều ngày 31 Juillet, ba ông cố đạo Tây-ban-nha ở Bùi-chu và Nam-định lên chơi mát trên Tam-đảo về, đi cuốc ô-tô của một hiệu vận-tải ở Hanoi do một người *chauffeur* ta cầm máy, khi tới chỗ đường cong gần nhà máy điện ở Tam đảo thì chẳng may xe trượt lăn xuống cái khe núi sâu đến hơn 20 thước tây, tất cả mọi người ngồi trong xe đều bị xe đưa xuống khe cả, cố Marco bị thương rất nặng, gẫy mất một ống chân và sườn bị thương đau lắm, cố Gispert bị gẫy một cánh tay; duy cố Nevra là may không việc gì cả và người *chauffeur* thì bị thương xoàng thôi. Lập tức có quan bác sĩ Serrail ở hiện nghỉ mát trên Tam-đảo đến buộc thuốc cho các cố bị thương và sáng hôm sau đã có xe ô-tô chở về chữa tại nhà thương Saint-Paul rồi.

Mất trộm to — Ông chủ nhà máy gạch ở đường Quan-thánh trình rằng mất trộm một món tiền là 380 đồng.

HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

LE PARFUM DES HUMANITÉS
(Sử Ký Thanh-Hoa)
Soạn-giả: E. VAYRAC
Dịch-giả: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển: 2 $ 00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển: 1 . 00
Ở các tỉnh xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé, 0 $ 30 thứ 2 $ 00 và 0 $ 20 thứ 1 $ 00
BÁN TẠI BẢN - QUÁN

số 249

THỦY-HỬ

Nguyễn-đỗ-Mục dịch thuật

Nhạc-hòa nói:

— Người đàn-bà này là chị *Giải-trân* và *Giải-bảo* xin vào đưa cơm cho em.

Bao tiết-cấp lại quát to lên mà rằng:

— Không cho người ta vào được, các ngươi phải đón lấy mà đem vào.

Nhạc-hòa đón lấy cơm, rồi mở cửa khám đưa vào cho *Giải-trân* và *Giải-bảo*. Hai anh em hắn hỏi rằng:

— Thưa cậu! cái việc cậu nói đêm qua thế nào?

Nhạc-hòa nói:

— Bà chị các bác đã vào đây, chỉ còn đợi trước sau tiếp-ứng nữa mà thôi.

Nhạc-hòa tháo cùm cho hai anh em *Giải trân* và *Giải bảo*. Bỗng nghe tiếng tên ngục-tốt chạy vào báo với *Bao* tiết-cấp rằng:

— Có *Tôn* đề-hạt gọi cửa.

Bao tiết-cấp nói:

— Hắn là đánh-quan, vào trong ngục ta để làm gì, chớ nên mở cửa.

Cố-đại-tẩu khép-nép đứng ở dưới sân. Mặt ngoài lại gọi rằng:

— *Tôn* đề-hạt đang nóng-nảy muốn phá cửa mà vào.

Bao tiết-cấp hầm hầm nổi giận, ở trong đình-tử bước xuống dưới sân. *Cố-đại-tẩu* quát to lên một tiếng mà rằng:

— Anh em ta đâu rồi!

Cố đại-tẩu vừa nói vừa rút hai lưỡi dao nhọn ở trong mình ra, trông sáng loáng như nước. *Bao* tiết-cấp thấy sự ngụy-biến, vội-vàng bỏ chạy. *Giải-trân* và *Giải-bảo* mỗi người vác một cái gông ở trong cửa khám chui ra, vừa gặp *Bao* tiết-cấp.

Bao tiết-cấp còn đang luống cuống, bị *Giải bảo* đánh cho một cái gông vào đầu, vỡ tan sọ ra. Bấy giờ *Cố đại-tẩu* hai tay hai dao, đuổi giết được bốn năm tên ngục-tốt, rồi cùng nhau reo hò, phá cửa ngục ra ngoài.

Tôn-lập và *Tôn-tân* đứng ở ngoài cửa, thấy bốn người kia ở trong ngục tiến ra, mới họp làm một bọn, kéo thẳng về trước cửa phủ. *Châu-uyên* và *Châu nhuận* đã tay xách cái đầu *Vương* khổng-mục ở trong cửa phủ đi ra.

Một đoàn kéo nhau cùng đi. *Tôn* đề-hạt cưỡi ngựa tay cầm cung tên đi ở mặt sau. Các nhà trong phố, đều đóng kín cửa, chẳng ai dám thò ra. Bọn công-sai ở phủ trông thấy có *Tôn* đề-hạt đi đấy, còn ai dám ngăn trở. Mọi người xúm xít đi theo *Tôn* đề-hạt kéo ra ngoài đông-môn. Khi đến thập-lý-bài tức là chỗ tửu-điếm của *Cố-đại tẩu* thì đem xe đón *Nhạc-đại-nương*, *Cố đại-tẩu* cưỡi ngựa đi phò bên cạnh.

Giải trân và *Giải-bảo* nói với mọi người rằng:

— Thằng giặc già *Mao* thái-công kia, thế tất chúng tôi phải báo thù mới được.

Tôn đề-hạt nói:

— Phải đấy!

Nói xong, liền sai em là *Tôn tân* và em vợ là *Nhạc-hòa* bảy bộ-vệ chiếc xe đi trước, còn mình cùng mọi người thì rồi sẽ theo sau. *Tôn tân* và *Nhạc-hòa* vâng mệnh đi trước, *Tôn* đề-hạt cùng bọn *Châu uyên* và *Châu nhuận* thẳng đường kéo đến nhà *Mao* thái-công.

Bấy giờ *Mao trọng-nghĩa* đang sửa rượu mừng thọ cho *Mao* thái công, không kịp phòng bị. một bọn hảo-hán reo hò tiến vào. bắt *Mao* thái-công, *Mao-trọng nghĩa* và tất cả người nhà già trẻ lớn bé đều giết chết sạch, không còn sót một mống nào.

Bọn hảo-hán sục vào phòng ngủ, tìm được hơn mười bao kim-ngân tài bảo. Trong chuồng có bảy tám con ngựa tốt, đem bốn con đóng đồ tải đi *Giải-trân* cùng *Giải-bảo* chọn mấy bộ áo tốt mặc vào trong mình, rồi phóng hỏa đốt cháy trang-viện.

Bấy giờ mọi người lên ngựa cùng một toán quân kéo đi. Đi độ ba mươi dặm đường thì theo kịp toán xe lúc trước. Trong khi đi đường lại lấy thêm được bốn năm cỗ ngựa tốt nữa. Một đoàn đi gấp ngày đêm, thẳng đường vào *Lương sơn-bạc*.

Độ trong mấy ngày, đi đến tửu-điếm của *Thạch dũng*. *Châu uyên* sai chào, rồi hỏi thăm *Dương-lâm* và *Đặng-phi*. *Thạch-dũng* thuật chuyện *Tống-giang* đánh *Chúc-gia trang* cho nghe.

Lại nói:

— *Dương-lâm* và *Đặng phi* có theo đi đánh, hai lần thất lợi, nghe báo hai người ấy đều bị bắt cả, bây giờ chưa biết thế nào.

Thạch-dũng nói cho mọi người biết *Chúc-gia-trang* có ba người con trai, đều là tay hào-kiệt cả, lại có một vị giáo-sư tên gọi *Thiết-bổng Loan-đình ngọc* giúp cho, vậy nên hai lần đánh đều không phá vỡ.

Tôn-lập nghe nói, cả cười mà bảo rằng:

Bọn chúng tôi đến đây xin vào đảng, hiện chưa có chút công-lao gì, ngày nay muốn dâng một diệu kế, phá vỡ được *Chúc-gia trang*, để dùng làm lễ tiến thân, đại-huynh nghĩ thế nào?

Thạch dũng mừng rỡ mà rằng:

— Xin cho được nghe diệu kế!

Tôn lập nói:

— *Loan-đình-ngọc* cùng tôi nguyên xưa cùng học một thầy, những miếng võ-nghệ của tôi, hắn đều biết cả, mà những miếng võ nghệ của hắn, tôi đây cũng chẳng lạ gì. Bây giờ tôi giả cách đang làm đề-hạt ở *Đăng-châu* phải đổi sang *Vận châu*, tiện đường đi qua, tất nhiên hắn phải ra nghênh tiếp. Khi ấy bọn chúng tôi tiến vào một trong để làm nội-ứng thì việc này mới xong được. Kế ấy đại-huynh thử nghĩ xem thế nào.

Trong khi *Tôn-lập* đang nói chuyện với *Thạch-dũng* thì bỗng có người vào báo rằng:

— *Ngô* quân-sư ở trên núi xuống, đi tiếp-ứng cho toán quân đánh *Chúc-gia trang*.

Thạch-dũng nghe báo, vội-vàng sai người ra mời *Ngô* quân-sư vào để nói chuyện. Nói chưa dứt lời thì *Ngô* quân sư đã đem năm trăm quân kéo đến trước tửu-điếm. *Lã phương*, *Quách-thịnh* và hai anh em họ *Nguyễn* theo sau. *Thạch dũng* mời vào trong tửu-điếm, đưa bọn *Tôn-lập* ra chào, thuật lại câu chuyện xin vào đảng và hiến kế phá *Chúc gia trang*.

Ngô-dụng mừng rỡ mà đáp rằng:

— Các vị hảo-hán đã có lòng muốn giúp cho sơn-trại chúng tôi thì bây giờ xin chớ lên núi vội, hãy nên thẳng đường ruổi mau, bày mưu lập kế phá vỡ *Chúc gia-trang*, cho thành cái công-lao vừa nói ấy, các người nghĩ thế nào?

Bọn *Tôn-lập* nghe nói, đều xin bằng lòng. *Ngô-dụng* nói:

— Bây giờ tôi xin đem quân đi trước, rồi các vị hảo-hán sẽ theo đến sau.

Ngô dụng bàn định mưu kế xong, đem quân thẳng đường đi đến đại-trại của *Tống-giang*. Khi vào tới nơi thì thấy *Tống-giang* đang mặt ủ mày chau, có ý lo phiền. *Ngô dụng* rót rượu mời *Tống-giang* và thuật chuyện có một người quen biết *Thạch-dũng*, *Dương-lâm* và *Đặng-phi*, hiện làm đề-hạt ở *Đăng-châu*, tên gọi *Bệnh uất-trì Tôn-lập*, ông ta nguyên cùng *Loan-đình-ngọc* là giáo sư ở *Chúc-gia-trang* khi xưa cùng học một thầy. Trong bọn cả thảy tám người, xin vào đảng và hiến một diệu-kế phá vỡ *Chúc-gia-trang* để làm lễ tiến thân. Nay đã bàn định mưu kế, xin vào làm nội-ứng. Bọn ấy cũng sắp đến đây để yết-kiến đại-huynh bây giờ.

Tống giang nghe nói mừng rỡ, bao nhiêu những sự lo phiền đều biến đi đâu mất cả, vội truyền quân lên-la sửa-soạn tiệc rượu để khoản-đãi bọn *Tôn-lập*.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOANG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chu không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười, cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tức Một-các phòng tới chầu phê rằng:

Chiếu nay đặt được phòng cầu MONTÈS qui ông, có chỉ nên một thứ rượu bổ đã lâng ngự đặng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lạc phê thị gửi cho qui được phòng chế-tàng 42 bổ thành-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất đã được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Bán xuất: Cấp theo ở trang thứ tư bổ báo này.

Thứ sữa tốt thượng hạng

Thứ sữa đặc hiệu Conlé *của nhà lấy sữa có tiếng thứ nhất ở Hòa-Lan, là một thứ sữa những người yếu, trẻ con cùng tất cả mọi người ưa thứ sữa đặc có chất nguyên, dùng rất tốt.*

Ai có tính khó đến đâu, dùng thứ sữa này cũng phải vừa lòng.

Bán buôn tại:

COMPTOIRS COLONIAUX CHIRIS

Haiphong. 220

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mới chiếu cố.

2045 MẠC-THỊNH kính cáo.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

DẦU-GAN-CÁ-VIÊN

(Capsules huile de foie de morue)

Mỗi ngày uống bốn viên, công 7 viên, chiều 3 viên, trước khi ăn cơm.

Giá mỗi lọ 1$50

地肝魚貝

Biệt xứ.— Trần-văn-Tuất tức Tất Lê-Kim-Đức tức Trần-văn-Sam tức Nuôi và Nguyễn-xí Liên bị biệt xứ trong hạn 2 năm và 5 năm nay cấm không được vắng lai trong địa hạt thành phố Hưng, Haichong, Nam-định và Lạng-sơn, Hà-đông.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội Tri-tri. — Hội-đồng trị-sự hội Tri-tri đã họp tại hội-quán phố Đường-cát chủ nhật 2 juillet, hiện-diện có MM. Nghiêm-Thu tức Sen, Vũ-Túc, Tạ-văn-Lương, Ng-vă-Thu, Trần-Quý, Đào-tân-Châm, Trần-văn-Thược, Trần-minh-Chung, Đoàn-Vinh.

Đúng 15 giờ rưỡi khai hội-đồng, ông hội-trưởng đọc bức thư của M. Bạch-thái-Bưởi xin từ chức, hội-đồng mang ơn ông. Hội-đồng đồng thanh ử M. Ng-xuân-Diên là hội-viên cũ để thay chức phó hội-trưởng cho M. Bạch-thái-Bưởi.

Kế đến M. Vũ-Túc đọc tờ trình của ban học-vụ xét kỳ vừa rồi về những việc sau này:

1° Phát phần thưởng cho học-trò, hộ-đồng học-vụ định hoãn, chưng M. Ng-hữu-Thu tức Sen nói rằng nên hoãn thì làm nản lòng học trò; vậy việc phát phần thưởng cần cứ cử hành để thêm về trịnh-trọng cho hội về ngày khánh thành nhà hội-quán và kỷ niệm tam tuần chu-niên.

Hội-đồng chuẩn-y cứ ban học-vụ định liệu và ông đốc-học trường hỏi xét ai đáng phát các phần thưởng cho học trò.

2° Việc chi thu về việc học năm 1925-1926, ban học-vụ xin riêng một số dự toán các khoản như sau này:

Chi xuất:	
Lương các tỉ lệ học, thư-ký, tùy phái, v. v.	1 710$00
Sắm bàn ghế và sửa chữa bàn ghế cũ.	157.00
Mua sách vở bảo chí. . . .	92.00
Các khoản bất thường. . .	381.00
Tổng cộng. . .	2.340.00
Thu nhập:	
Trợ cấp của thành-phố. .	200.00
Học-bổng các lớp ban ngày.	1 640.00
Học-bổng các lớp tối. . . .	50.000
Tổng cộng. . .	2 340.00

3°) Chiếu-đồn việc học, ban học-vụ xin thêm hai ông giáo, lương bổng một ông 25 đồng và một ông nữa là 15 đồng một tháng.

Các lớp học tối sẽ mở những lớp sau này:

I. — Lớp người lớn.

II. — Lớp chữ Hán.

III. — Lớp dạy học-trò thi bằng sơ học Pháp-Việt.

IV. — Lớp dạy học-trò thi bằng sơ học yếu lược.

Lớp người lớn không lấy tiền, học-trò ít ra cũng từ 18 tuổi trở lên. — Lớp chữ Hán thì người hội phải trả 1 p. và người ngoài 3 p. một tháng. Lớp luyện học-trò thi bằng S. H. P. V. thì học-trò của hội phải trả 1 p. và học-trò người 2 p. một tháng. Sau hội sẽ chọn một số học-trò đi học không lấy tiền. Chương-trình lớp S. H. P. V. chỉ chuyên giảng về Pháp-văn và toán-pháp. — Lớp luyện học-trò thi bằng S. H. Y. L. thì học phí mỗi tháng là 1 p.

4°) Chiếu-đồn thư-viện, ban học-vụ trình hội-đồng đem các khoản chi-phí vào số dự-toán cần hội, ban học-vụ không chịu trách nhiệm. Việc mua sách, báo, tạp-chí, ban học-vụ sẽ MM. Bùi-huy-Tứ và Ng-cao-Viễn dự thảo những điều kỷ-luật.

5°) Cuộc nói chuyện tháng nhất-định sẽ bắt đầu khai giảng. Giải thưởng văn tạm hoãn.

6° Ấn-hành tập kỷ-yếu của hội, M. Trần Quý trình hội đồng một bản-dự-thảo về việc đổi làm tạp-chí, mệnh danh là Học-hải. Cứ như bản dự-thảo của M. Quý thì các khoản kinh-phí về tạp-chí mỗi tháng là 440$00

Các khoản bất thường 10 0/0 . . . 44,00

Cộng là 484,00

Tiền bán tạp-chí có thể thu được hàng tháng là 700$00

Số tiền lãi có thể thu được là 216$00

M. Quý yêu-cầu hội nên đem xuất-bản tập tạp-chí, nhưng hội-đồng nói không tiện, vậy ấy cần nhất là phải đổi lại điều lệ hội, nếu sau có nên đem xuất-bản sẽ giao cho một ông lãnh trọng. M. Sen nói nên giao cho hội-đồng trị-sự xét và sửa đổi điều lệ.

7°) Việc xét có việc xin bại học-phí cho hai tên học-trò nào của hội xét đã tư-cách theo học được nữa mà nhà nghèo.

Tờ trình của ban học-vụ nói trên này hội đồng chuẩn-y cả.

Phiếu hội-viên, hội-đồng định làm bằng bạc có ghim chữ để mỗi khi có hội tết, hội viên đeo ai cũng trọng.

Ngày khánh thành hội-quán và kỷ-niệm tam-thập chu-niên để đến kỳ hội đồng sau bàn.

Vấn đề tài-chính: hiện quỹ còn 535$29.

Việc vặt: xét các đơn xin việc, v.v.

Hội đồng giải tán hồi 18 giờ 30.

Quảng nhã nhạc hội. — Đến 3 giờ ngày thứ tư 5 août, ban trị sự hội Quảng-nhã nhạc sẽ họp hội đồng tại nhà M. Nguyễn khắc Chu ở phố chợ con để bàn những vấn-đề sau này:

1. Thay nhà hội-quán khác;

2. Xét sổ quỹ và lập sổ dự toán năm 1925;

3. Cải việc vặt.

Việc đường sá. — Việc xây cống ở phố Đường cát đã xong ngay từ chiều hôm thứ bảy trước, bà con hàng phố mong rằng việc giải đá, việc đào những mô đất còn thừa ở bên vệ đường và việc lát hè chóng khỏi cũng ngày, chứ đừng để trì-trễ như các nơi khác, vì phố ấy vừa rộng đẹp, vừa đông đúc nhà cửa, cống xây song rồi mà những việc kia không làm nốt thì thực bất tiện nhiều lắm.

Mất trộm. — Mme Trịnh-thị-Mỹ, 42 tuổi, bán hàng tạp hóa ở Hạ-lý, trình đêm 29 rạng ngày 30 juillet bị mất trộm quần áo, đồ vàng và tiền bạc, tất cả đúng giá một trăm đồng.

Nguyễn-tiến-Tuệ 30 tuổi, tại thuyền số 24 trình đêm 30 rạng 31 juillet bị mất trộm một cái hòm đựng quần áo tiền và giấy má vật, tất cả đúng giá hơn hai cược bạc.

Tự tử. — Sáng ngày 31 juillet trước ở số nhà 261 phố Maréchal Pétain có tên Nguyễn-cảnh-Chi uống chất độc tự tử. Sở Cẩm được tin phái người lại khám xét và lập biên bản, thì sau mới rõ tên Chi học minh về gia sự mà quyên sinh.

Giải ra tòa án. — Phạm-duy-Cung, 24 tuổi, nấu bếp cho M. Filippi, nhà số 249 phố Belgique, ăn cắp của chủ hai chiếc nhẫn vàng đáng giá non ba chục bạc và Đào-văn-Hai 19 tuổi làm nghề kéo xe nhà ở đường Lạch-Tray bội tín lấy đồ xe đáng giá một chục bạc của người cho thuê xe là Dương-đức-Thịnh đều phải giải ra tòa án để xét nghị.

NAM-ĐỊNH

Ái tín. — Bản quán được tin buồn rằng cụ Nguyễn-hữu-Trần, là thân-phụ ông Nguyễn-hữu-Tiêm, ông Nguyễn-An-ninh tại Hanoi và ông Ng-viết-Hiến, viên tạ-thổ tại qui quán là làng Hà-quảng, tỉnh Nam-định. Năm nay cụ hưởng thọ 66 tuổi. Ngày hôm nay 3 août đã làm lễ an-táng tại qui-xã.

Bản quán có lời kính-viếng cụ và chia buồn với ông Nguyễn-viết-An và qui quyến.

PHỦ-LÝ

Cướp mạ đánh chết người. — Mới đây ở xã Vân-lâm, huyện Tiên-hiệp, có xảy ra một cái án mạng, vì mấy bó mạ mà thiệt mất mạng người.

Đêm hôm 28 juillet, tên Ng-v-Kham người làng ấy có hơn trăm bó mạ để ở gốc đa. Đêm hôm ấy Kham nằm đấy coi.

Vừa hồi nửa đêm, bỗng thấy một tốp năm đứa côn-đồ, kẻ mang thừng, người cầm gậy, xấn đến cướp mạ.

Tên Kham hô-hoán lên thì tuần làng đổ đến phá cứu thì bọn cướp đánh phải một tên tuần tên là Hoàng-ngọc-Cận bị trọng thương ở đầu, nằm vật ra không nói được câu nào nữa.

Ngày hôm sau đem lên nhà thương Phủ lý, rồi lại đưa lên nhà thương Hanoi được đến ngày 29 thì tên Cận chết.

Tên Kham có tình nghi cho tên Quý tức Bỏ ở làng Động-xá vì ngày hôm ấy tên Bỏ có đến hỏi mua mạ.

Hiện quan trên còn đang cho đi đò xét.

BẮT-TRÀNG (Bắc-ninh)

Mông ơn vũ-lộ. — Cụ Bồ-thị-Đoài, ở làng Bát-tràng, huyện Gia-lâm là nhạc-mẫu ông huấn Trần-lê-Nhân, ngày 15 tháng năm ta vừa rồi đã được ăn bàn bốn chữ « Hiết-hạnh-khả-phong ».

Ơn trên mưa móc, vinh-hạnh đường bao, vậy xin có lời mừng cụ đã được sự vẻ-vang ấy.

ĐÁP-CẦU

Một cô ta tự-tử thắt cổ. — Ngày 27 juillet vừa rồi, một cô thiếu-nữ tên là Hà-thọ-Thương, ở xóm Đông bỗ ở chốc bỏ nhà đi đâu vào hồi 3 giờ chiều. Người nhà liền bỏ đi tìm, thì sau thấy cô ta đã thắt cổ tự tử ở trong một cái miếu kia bên cạnh bãi tha-ma gần nhà. Chẳng biết cô này vì cớ sao mà nỡ liều bỏ quả xuân-xanh một thì như thế?

HÀ GIANG

Một bà lão ngoại 60 bị chết đường. — Vừa rồi người ta thấy ở con đường đi Hà giang về vùng thanh tuy có một cái xác bà lão chừng ngoại 60 tuổi, không biết chết tự bao giờ nằm ở đó. Sau khi trình khám xong, thì chôn đi! lang La-mễ đã cho chôn giáp tế-tế.

YÊN-BÁY

Thuyền chuyển trong ngạch y tế. — Nhân người đau thương đi lại nhà thương được tin M. Đàm là Infirmier-chef sắp đổi đi nơi khác tại ai cũng lấy làm tiếc, vì bất cứ đối với người hạng nào M. Đàm cũng giữ lòng săn sóc, không để ai mất lòng bao giờ. Xin chúc ông thương lộ bình an.

T. lai cảo

LẠNG-SƠN

Vì việc bắt được kẻ mang đồ quốc cấm. — Việc này đã đăng trong một số trước nay lại tiếp được tin như sau này: Trưa ngày 24 juillet vừa rồi, khi lấy vào hồi 12 giờ, tàu Hanoi lên đến gare Lạng-sơn, thì có người lính cảnh-sát tên là Nắm ra khám tàu, thấy ở toa hạng tư có một cái gói gì bỏ ở dưới chỗ hành khách ngồi, lấy làm khả nghi, bèn hỏi xem gói ấy của ai, thì có người đàn ông Thổ nhận rằng của mình, người lính cảnh-sát liền đòi gói ra xem, thì người Thổ ấy liền xách gói chạy trốn, người lính đuổi không kịp, mà người Thổ kia ung thế, liền tìm lối để thoát thân, nhảy ngay xuống sông Kỳ-cùng (nơi sông đó bắc cầu sắt) thoát, nhưng chẳng may ở bên kia lại có ông chủ nhà Tăm là Lê-hữu-Lâm, nghe thấy ầm-ào ra xem, thì biết là có kẻ gian chạy trốn, ông liền tìm ngay lấy thằng ấy rồi gọi người nhà ra trói lại cao điệu sang sở cẩm, thì khám thấy ở trong gói ấy có 22 cái cốt mìn (dynamite) 40 hạt kíp và 3 đoạn dây bickford.

H. lai cảo.

VIỆC TRONG KỲ

QUẢNG-BÌNH

Việc làm xe-lửa Đồng-hà — Ngàn-sơn. — Con đường xe-lửa Đồng-hà Ngàn-sơn là khoảng đường thứ ba (3e arrondissement) trong con đường Vinh — Đồng-hà thuộc về địa-phận hai tỉnh Quảng-bình, Quảng-trị, công việc tiến-hành đã ba năm nay, bây giờ mười phần đã xong được bảy, nhà ga đã làm xong rồi, về đắp đường đất thì trong năm lối, đã xong được bốn lối, còn có một lối bị chậm trễ mà thôi, nhưng độ bảy tám tháng nữa cũng cao-thoan được; việc cầu cống thì có hai hạng, những cầu ngắn làm bằng xy-măng cốt sắt, cầu dài làm tuyền bằng sắt cả, công việc khởi-hành đã hơn năm nay. Vì nhân-công hiếm lắm, cho nên công việc khó mà làm mau mau được, có lẽ trong ba năm nữa, con đường Đồng-hà Ngàn-sơn này mới lưu-thông được.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc: các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nương, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

2017

SỔ QUYÊN CỦA HỘI HỢP-THIỆN

Nay quan Đốc-lý đã cho phép bản hội đi lạc quyên lấy tiền chi về việc 12 mẫu ruộng để mở rộng Phúc-trang, mà các nhà từ-thiện đã đề cúng kể như sau này. Bản hội thật thâm tạ lòng nhiệt thành về việc phúc của các ông các bà.

Ông Nguyễn-tài-Dương 3 rue Duranton 5 đồng; Ng-gia-Phái 44 hàng Bông 5 đồng; Ngô-văn-Quý 3 ngõ Gạch 5 đồng; Ng-văn-Hiếu 38 ngõ hàng Khoai 5 đồng; Thẩm-văn-Thân 59 Vải-đen 5 đồng; Đức-Thái 48 hàng Khoai 2 đồng; Ng-đình-Đồng 3 hàng Khoai 1 đồng; Bùi-văn-Vụ 1 ngõ Sinh-từ 2 đồng; Vũ-đình-Thảo 8 ngõ hàng Khoai 3 đồng; Phúc-thành hàng Đậu 5 đồng; Ng-văn-Dác hàng Dầu 2 đồng; Ng-đức-Tiến 65 Sinh-từ 1 đồng; Tạ-Tài 58 hàng Than 5 đồng; Giu-Nguyên 8 Thịch-an 2 đồng; Lê-Tiến 20 Bờ-sông 2 đồng; Công-thành 69 hàng Bường 5 đồng; Trần-đức-Tiến 33 Quan-thánh 2 đồng; Đoàn-hữu-Nhuận 19 Trường-bắn 2 đồng; Quang-tài-Nguyên 16 Bờ-sông 1 đồng; Phan-hữu-Lâm 32 Bờ-sông 2 đồng; Ng-văn-Tư 14 Bờ-sông 1 đồng; Lê-thị-Thái 45 Lò-sũ 5 đồng; Trịnh-văn-Kiểm 20 ngõ Gia-ngư 5 đồng; Đinh-văn-Hồ 57 Mã-mây 3 đồng; Đồng-thái 83 hàng Điếu 3 đồng; Trần-huy-Dao 48 hàng Bông-nhuộm 3 đồng; Lê-đình-Khoa 22 Phủ-nhi 3 đồng; Lưu-thế-Diệp 44 Bát-đàn 3 đồng; Ng-ngọc-Thuyết 136 hàng Bông 2 đồng; Mỹ-ký 118 hàng Bông 3 đồng; Đức-Tiến 13 Thuốc-bắc 1 đồng; Ng-Cát 15 hàng Soi 1 đồng; Phúc-thịnh 14 hàng Bông 5 đồng; Đông-bình 53 hàng Bào 5 đồng; Ng-bá-Nguyên 40 Nhà-hỏa 2 đồng; Hàn-Thăng 32 Hà-trung 2 đồng; Phương-đình 47 hàng Bạc 2 đồng; Đào-xuân-Kỳ 12 Gia-ngư 2 đồng; Ng-đức-Thắng 2 Hà-trung 2 đồng; Nghiêm-xuân-Lan 22 hàng Hòm 1 đồng; Hòa-phong 12 Mã-mây 2 đồng; Hồi-xuân 51 hàng Mắm 1 đồng; Gia-hội 15 hàng Ruợi 3 đồng; Lê-đình-Cảnh 86 Cửa-nam 2 đồng; Lương-xuân-Nhàn 25 Bắc-ninh 5 đồng; Bảo-ký 12 Bắc-ninh 5 đồng; Ng-hữu-Diễm 71 Bắc-ninh 1 đồng; Hoàng-thế-Nguyên 21 sau Mây-đen 2 đồng; Trần-quốc-Bình 19 hàng Hành 5 đồng; An-thái 5 rue Duranton 5 đồng; Quách-tá-Duyên 36 hàng Hòm 5 đồng.

(Còn nữa).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ hai 3 Août 1925

HOÀN KIM NGỌ TỬ

Người còn mà cửa vẫn còn.

Thằng em như bước để buồn cắt đau.

Tối thứ ba 4 Août 1925

THỔ CÔNG MÁCH MỐI

Có tài nên mới cậy tài,

Thổ-công mách mối khen ngài rất thiêng.

Sự tích rất vui, lại rất buồn cười

Công-ty mỏ than Bắc-kỳ ở Hongay

Cần dùng các hóa-vật sau này: Gạch hạng tốt (pressés ou filés). Ngói máy gọi là gạch Marseille. Cho biết giá, và biết mẫu. (Mua luôn).

Gởi thư cho ông chủ-nhiệm công-ty.

(M. le Directeur de la Société des Charbonnages à Hongay)

Sở Dẫn-thủy nhập-điền

Tỉnh Phú-yên ở Tuy-hòa (Annam)

Hiện nay sở Dẫn-thủy nhập-điền mộ thợ rẻ biết xây đá mó-e-lông (moellons) với hồ xy-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dẫn-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo-quán mà hỏi.

Quan chánh Bắc-việt thả-hiền tòa Dẫn-thủy nhập-điền

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mới chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận hễ nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiêu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiêu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiêu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nặn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỔNG LÀ HIỆU Bào-chế MONTÈS

54 Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh muôn cõi,
Vũ-đi một chiếm giai-kỳ.
Mầu phát nghìn rừng,
Sâm-Mậu đầu khen mỹ-vị.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG-TUỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu cố mà mua cho. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các sở đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hàng-mậu
Công-phát, Quảng-ký và Di-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-làm-Ký, Thuận-phát-tường, Thụy-ký-xương, Chợ-Giát, Bằng-xương-long.
Hải-phòng: Bảo-sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiên, Anh-hợi.
Lạng-sơn: Chi-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiến-hưng.
Phú-bình: Thái-hoa-long, Nguyên-cát-tường
Phủ-lý: Quảng-sinh-đường.
Thanh-hóa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Văn-minh, Lục-ký.
Hà-tĩnh: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyên-thái-xương.
Yên-bay: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU

59 bis, phố Hàng Ngang, Hanoi

Kính thư

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Chặn mon trắng, thêu vòng viền xanh, rộng 36 c/m . . . . 12 fr. 00

Mồ đèn Matador, bằng đồng đánh bóng, 15 lignes, cả bấc. 10 fr. 00

Đèn nến, chấn mạ kền, chụp 35 c/m. . . . . 10 fr. 50

Buiton mon xanh, trong trắng, có quai và có nắp.

19	21	25	27 c/m
6 fr. 50	8 fr. 00	9 fr. 50	11 fr. 00	12 fr. 50

Một bộ 5 cái xoong, bằng aluminium. Cán bọc gỗ. Cả bộ 12/20 c/m. 50 fr. 00

Cái Poêlon bằng aluminium có nắp, cán bằng aluminium 14 c/m 10 fr. 00

Cái monoflitre để đặt lên trên chén hay cái cốc. Có quai. . 8 fr. 50

Chai bouteille isolante Mojic, ngoài bằng tôn sơn, trong v bằng thủy tinh mạ bọc. Dựng được một lít . . . . . 36 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Nguyễn-thị-Quyên nữ-sĩ

MMMCDLXXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu Khổng triều xưa dựng mấy đông,
Nước réo cung-tường dong bến Nhị,
Gương treo nhật-nguyệt đỉnh non Nùng
Á Âu này trải phen mưa gió,
Hà-nhạc kia xem vững núi sông,
Gái nảy anh-thư trai quốc-sĩ,
Trông ơn thánh-trạch biết bao cùng.

MMMCDXC

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Giáo-dục người là tổ Á-đông,
Thủ Tứ long lay vằng nhật-nguyệt,
Nhị Nùng thấp thoáng bóng tường-cung
Văn càng ngày mới hương càng ngát,
Miếu vẫn còn đây đạo vẫn sùng.
Họp cả Á Âu mưa gió lại,
Ai không tôn-thượng một lòng chung,

MMMCDXCI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khổng miếu ai qua chẳng nức lòng,
Triều Lý xây nên nền đạo-thống.
Họ Hồng theo học lối nho-phong,
Gió Âu thoang thoảng đưa sông Nhị,
Mưa Hạ đầm đìa thấm núi Nùng,
Dấu cũ tiên triều còn để lại,
Mảnh gương luân-lý tạc soi chung.

MMMCDXCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Đạo-Khổng rồi rào mãi chẳng cùng,
Gây dựng Cung-tường công họ Lý,
Rườm rà Cối-Hạnh vẻ non Nùng,
Nguồn khơi đạo học sông Thủ Tứ,
Lò đúc tinh anh giống Lạc-Hồng,
Hoa cỏ luống mơ hồn nước cũ,
Khiến người để vịnh chạnh bên lòng.

Mai-phong Lê-thị-Minh
Làng Đồng-an, Hưng-yên

MMMCDXCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu nơi đây khác mọi vùng,
Cảnh trải non Nùng riêng một thú.
Hương thơm đàn-hạnh mấy tầng cung,
Mõ vang nhà Giám say mùi đạo,
Chuông rậy lầu Khuê tỉnh giấc mộng,
Nhắn nhủ làng nho qua cửa Khổng,
Bước dừng dừng lại đứng mà trông.

MMMCDXCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa thánh trời riêng khác mọi vùng,
Nếp miếu từ gây giường cột Lý,
Nỗi văn thêm rạng nước non Hồng.
Trải bao thành-quách từng dâu bể,
Vẫn vững cung-tường với núi sông,
Khoa-cử kia còn bia bảng trước,
Ngậm ngùi nét bút khó hình dung,

Phan-văn-Hành
Làng Phù-ủng, Hưng-yên

(Còn nữa).

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá mỗi chai : 1 $ 10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu
Trị bệnh mất máu, kém huyết sưng yếu thận ... mỏi mệt gầy còm, hay ... kém huyết sinh ra ... phổi làm cho hay ho ... uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ
Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

ẤY LÀ

Thuốc nước bổ huyết

MÁU BÒ 1$40

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cả số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được thành ra nhiều khi bản-quán không biết mà trả lời.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghíp.

Mắc bệnh ghíp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghíp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Lở
Bệnh tràng-nhạc
Chứng đau xương

CÁC CHỨNG NGỨA NGÁY NHƯ :

Mụn — Nốt-mẩn — Hắc-lào.

Những người nào lở, có bệnh tràng-nhạc, có huyết-quản sưng và có lở ở các huyết-quản ấy có muốn chữa cho khỏi không ??

Nếu muốn chữa khỏi hay là muốn phòng bị những chứng đã kể trên thì cũng chẳng khó gì, chỉ nên biết dùng thuốc ! Nhiều người đã công-nhận thuốc :

Dépuratif Richelet

là có đủ các tinh chất hóa-học chữa được các chứng ấy và có thể thay máu rất nhanh. Sự kiến-hiệu rất là chóng và mau vì thuốc ấy chữa ngay ở căn bệnh. Máu thì nhờ thuốc này mà hết cặn cùng các chất bẩn thỉu. Những chỗ lở thì hàn lại mà không phá ra nữa.

Thuốc này còn chữa được các bệnh thấp, đau xương, vân vân.....

Bán ở các hàng lục-hợp to.

1 tháng khỏi — ... ngày khỏi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chỉnh uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90

Cái sức khỏe của đàn-bà

và cái bệnh đau lưng

Đàn-bà con gái lúc tuổi nhớn lên, thường hay vàng da, sức yếu, đau tim, đau gan, nhức đầu, nhất là buổi sáng lúc thức dậy. Ngoài lúc ấy, lại còn lúc khi sinh-sản, lại thường yếu mệt. đau thớ thịt, nặng mí mắt, nặng bàn chân. Sau cùng đàn-bà lại còn lúc trở về già, hay mắc những bệnh như tụ-huyết, tróng mặt, nặng chân.

Trong những lúc ấy, đàn-bà muốn cho khỏi ốm đau thì nên giữ gìn bộ thận, mà lúc nào cũng phải giữ gìn bộ thận vì các bệnh của đàn-bà phần nhiều là bởi thận yếu đau mà để những chất bẩn, và nước acide urique trong máu.

Trong khi ấy thuốc Pilules Foster rất công hiệu, và trong những khi đau thận, đau xương cốt, xương mắt cá chân, tiểu-tiện đục và có cặn, vân vân, dùng cũng tốt lắm. Các thuốc Foster bán tại số 25, St. Ferdinand Paris 17.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

INJECTION PEYRARD

Thuốc thục biệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ
ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU
mới bị hay là có đã lâu rồi
Trong 232 người A-Rập dùng thuốc này thì lành bịnh hết 231 người
(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)
Bán cùng các nhà thuốc có danh.

Những nhà có con em còn nhỏ nên biết thứ thuốc Ho « Từ-Ngọc-Liên tiểu nhi chỉ khái được thủy » là một thứ thuốc ho trẻ con rất mầu nhiệm và dễ uống, nó làm cho trẻ mau tiêu đờm và tống được các chất độc ở trong phổi ra, dẫu ho gió, ho đờm, hoặc xuyễn, hoặc khó thở, nói tóm lại dẫu ho nặng đến đâu mà dùng thứ thuốc này cũng có thể khỏi được, những người dùng qua đã chịu thứ thuốc ho này là một phương thần dược Giá mỗi lọ là 0$35, ở các tỉnh xa có gửi nhiều Hiệu bán, ai muốn mua, hoặc muốn biết ở tỉnh mình Hiệu nào bán thì cứ viết thư hỏi Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp-cầu.

振商號

Tam đại cần yếu vấn-đề

Các ngài xem báo nên đọc.
Các ngài kinh thương nên đọc.
Các ngài ở nhà muốn được một thứ đồ ăn tốt và đem làm quà cho bà con cũng nên đọc.

Bản-hiệu tự chế các thứ bánh khách, biscuit và các thứ kẹo tây vân vân... chất liệu tốt mà làm sạch sẽ, rực hợp vệ-sinh, hộp ngoài trang hoàng lịch sự đem làm quà bà con nhất là đích đáng cho nên làm không đủ mà bán ; nay bản hiệu vì tiện dụng các ngài ở xa phải gia công chế tạo, phàm đâu có nhà giây-thép thì hàng hóa có thể đến được đấy theo cách lĩnh hóa giao ngân (contre remboursement) có in các giá mục, các ngài ... xin cho giấy biết.

Hiệu CHAN XUONG.
dit WON KONG-SANG
Chuyên môn về bánh và kẹo ở phố hàng Buồm số nhà 106 Hanoi.

Thuốc chữa bệnh lậu rất thần-hiệu
là SANTAL MARY
Giá 1$00 một lọ
BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
Số 59, Phố Paul Bert Số 59
HANOI

CÁC ÔNG NÊN ĐẾN NGAY HIỆU :
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, 6
HANOI

Hàng rét mới sang — Cai mới rất khéo

Các ông sẽ có quần áo đẹp, tốt, mà giá lại rẻ.
Mau mau kẻo hết hàng tốt. 2026

NƯỚC HOA THƠM
CÔ-BA

PACHOD Frères & Cie LYON
2036

C. J BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy	0$95
Nước hoa Pompéia. . . .	0.95
Nước gội đầu Pompéia .	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE
Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

ĐƯỜNG SANG LÀO

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung kỳ

Chạy từ Đông-hà, ngày thứ tư buổi sáng, đến Lao-bao buổi trưa. Các thư từ và hành-khách đáp thuyền, đến buổi trưa hôm thứ năm sẽ đến Tchépone, rồi ở đấy lại đi thẳng Savannakhet, đến nơi vào buổi chiều.

AUTO-POSTALE

Từ Savannakhet ... chạy về Tchepone, buổi sáng thứ hai, ... thư từ và hành-khách, sẽ đến Lao-bao rồi đáp thuyền hai ngày thì đến Đông-hà, đến nơi vào buổi chiều hôm thứ tư.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi thì xin đánh giây-thép cho biết trước 24 giờ để bản-ty liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi	28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi.	14.00 —

Đường đi Huế và Yên-lý đi Nghĩa-hưng ngày nào cũng có xe chạy xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép : PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Yên lý, Thakhek hay là Napé

•Hiệu bào-chế J. BLANC•

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . *Giá* : 1$25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . . *Giá* : 1.95
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghíp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* . . . . *Giá* : 1$30
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to* . . . . *Giá* : 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của CÔNG TY PANAMA có rút số để hoàn lại (*Obligation Panama à lots*). Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, còn thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, theo như lệ định trong luật. (Như vậy mỗi ngày đã dành mấy xu, có thể trở nên giàu có được).

Hễ nộp tiền lần đầu là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền sở-hữu, như là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số về lô nào thì mình được lĩnh nguyên cả tiền lô ấy. Mỗi trái đơn trước sau thế nào cũng trúng một lô từ 500.000 trở xuống đến 1.000 quan, không có thì cũng được hoàn lại là 400 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hơn 3 triệu lô.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LÔ SAU NÀY :

130 lô.	500.000 quan	260 lô	5.000 quan
130 lô.	250.000 —	1.320 lô	2.000 —
260 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
260 lô.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại làm	400 —

Người có trái-đơn được dự cuộc rút số mãi cho đến khi số trái đơn rút ra thì thôi

Các lô được lĩnh nguyên tiền, không phải trừ phụ tồn chi cả. Mỗi lần rút số sẽ nhận được một cái bảng kê số trái đơn trúng số, không phải trả tiền. Các số kê trong bảng ấy đúng với cái trái-đơn để tại nhà ngân hàng, các nhà có trái đơn có thể đến xem được, theo như điều khoản trong bản luật riêng ngày 12 Mars 1900. Bản luật ấy là một bản luật bảo chứng, giữ gìn cho các nhà có trái đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả

Năm nào cũng cứ 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn dự các cuộc rút số ấy thì gởi ngay 20 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576